ی

و شفاعت و بهشت و جهنم و سایر چیزها

که پیغمبر و اهل بیت طاهرین او خبر

داده اند که همه حق است و تشکیک

که همه حق است و تشکیک در اینها

کفر است چنانچه از حضرت صادق ع

منقولست که از ما نیست کسی که یکی

از چهار چیز را انکار کند معراج و سؤال

قبر و مخلوق شدن بهشت و دوزخ

و شفاعت را عقائد تقلید و اجتهاد

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین

و الصلوة و السلام علی خیر خلقه و افضل بریته

محمّد و آله الطّاهرین امّا بعد عالیجناب معلّی القاب عالیجناب فهامی مجتهد العصر والزّمانی اقامیر سید محمّد طباطبائی سلّمه الله تعالی میفرمایند که انسان مکلّف از مرد و زن از بنده و آزاد از سیاه و سفید از حرّ و مملوک که پا در دایره تکلیف نهاد و جامع شرایط اربعه شد مثل بلوغ و عقل و علم و قدرت هرگاه خواسته باشد که اعمال او صحیح و مستحق اجر و خلاص از عقوبت باشد باید یا مجتهد باشد یا مقلّد زیرا که اعمال غیر این دو طائفه فاسد

خواهد بود بس بنا بر این بر هر مقلّد
پنج چیز ضرور است اوّل اینکه دلیل بر
تقلید داشته باشد تا آنکه تقلید در
تقلید نشود زیرا که آن فاسد است و دلیل
بر تقلید از کلام جناب اقدس الهی
این آیه است فَاسْئَلُوا اَهْلَ الذِّکْرِ اِنْ
کُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ چنانچه در اصناف و اشخاص
دنیا نیز می‌باشد که هر گاه در امری
و کاری عاجز شوند و نتوانند آنرا
بجا آورند رجوع میکنند بر اهلش
مثل رجوع بخیّاط و صرّاف و زرگر
از برای کسیکه اهل آنها نباشد

پس رجوع مقلد بر مجتهد از این

قبیل میباشد و اما آنچه راجع بکه

دانستن آن بعد از ثبوت تقلید و قبل

از تقلید بر مقلد ضروراست اول

آنکه بداند تقلید چه چیز است دویم

اینکه تقلید چرا بکند سیم آنکه تقلید

کیرا بکند چهارم اینکه تقلید درچه

چیز بکند و در چه چیز نکند اما اول

بدانکه تقلید عمل کردن بقول مجتهد است

از برای آنکه مجتهد فرموده است بغیر

دلیل یعنی باید که هیچ دخلی و تصرفی در

فتوی مجتهد نکند و کم و زیادی

د رانچه فرموده نه نماید تا انکه ناجی
و رستکار بوده باشد دویم انکه
تقلید چرا بکند از برای این تقلید
میکند کدام دین او درست شود
واکر نکند بی دین میشود زیرا که تکلیف
الهی باقیست وخداوند عالم بنده
را میخواهد و راه بندکی را هم نموده است
بسبب ارسال رسول و بعد از ان بسبب
اوصیاء ایشان جمیع احکام الهی را بند
کان رسانید ند یکی بعد دیکری
و بعد از فقد ایشان علمای اثنا عشری
که مجتهدین اند احکام الهیه را بر نیابت

ایشان میرسانند بخلق و مرموزه مجتهد
دربارهٔ مقلّد مثل آنست که از خدا و رسول
و ائمه عم اخذ نموده باشد امّا سیّم آنکه تقلید
کیرا بکند باید که تقلید مجتهد حیّ جامع
الشّرایط را بکند و شرط مجتهد آنست
که حی و بالغ و عاقل و مرد و حلال زاده
و عادل و اعلم عصر خود و اثنا عشری باشد
و اجتهاد او در علم فقه بوده باشد زیرا
که علماء بسیارند که اجتهاد در غیر علوم فقه
نموده اند امثال حکمت و رمل و صرف
و نحو و منطق و معانی و هیئت و غیر اینها
تقلید هیچ یک از اینها جایز نیست بلکه

در دین داری هشت مرتبه میباشد مرتبه
اوّل جهل است که آن بدترین همه خلق است
در اسلام و از دین داری بهره ندارد خسر
الدّنیا و الاخره میباشد مرتبه دوّم و
تقلید است و مقلّد ناجی و رستگار و از
اهل بهشت میباشد اما مرتبه پست است
و از این بالاتر که مرتبه سیّم است تجزّی
است و متجزّی آنست که در بعضی مسائل
اجتهاد کند و در بعضی تقلید و از این
بالاتر مرتبه اجتهاد است که آن مرتبه
چهارم است و از آن بالاتر قضا هست
که آن مرتبه پنجم است و از آن بالاتر مرتبه

مفتی میباشد زیرا که مجتهد هرگاه فتوی
داد مفتی میشود وان مرتبه ششم است
وازان بالاتر مرتبه قضا است زیرا که
مجتهد فقیه هرگاه فتوی دا د مرافعه
نمود قاضی میشود باید که قاضی مرتبه
اجتهاد و فقاهت را داشته باشد تا
قاضی شود وان مراتب هفتم است و با
لاتر از قاضی شیخ الاسلام است باید
که شیخ الاسلام مراتب اجتهاد و فقاهت
و مفتی و قاضی را داشته باشد تا شیخ
الاسلام شود و منصب شیخ الاسلام
حدود جاری کردن و کشتن و دست

و یا بریدن وغیره میباشد امّا این هشت
درجه را انسان میتواند تحصیل کند بحول
وقوّه خدا و این مرتبه هشتم است و هرگاه
علماء متعدد باشند و هر یکی در یک
مرتبه از این مراتب باشد هر یک اعلم
از همه میباشد و در مرتبه بالاتر از
همه است باید که تقلید او را بکند جهاد
درجه چنین تقلید کند و درجه چنین نکند
امّا اصول تقلید بردار نیست باید هر کس
در اصول دین دلیلی داشته باشد
که نفس او مطمئن گردد و ضروریّات
دینی و بدیهیّات و عملیّات و کلیّات

مسائل تقلید میخواهد مثل اینکه نماز
صبح دو رکعت و ظهر چهار رکعت است
و روزه ماه مبارک رمضان واجب است
و نماز واجب است و زکوة و خمس و حج
و جهاد واجب اند و امثال اینها از قبیل
ما جاء به النبی و غیره اما تقلید در فرو
عات مسائل میباشد مثل انکه نماز را
بچه کیفیت باید کرد واجبات و مبطلات
و شرایط و مقدمات و ارکان و شکیات
و سهویات انرا چه باید کرد و واجبات
روزه و شرایط خمس و زکوة و حج و جهاد
میباشد و امثال اینها را که خود نمی

دانند در انها تقلید میکند این بود
قلیلی از کثیر مسائل تقلید و اگر زیاده از این
میخواهی رجوع کن باصلاح العمل اجناب
رساله سید بسم الله الرحمن الرحیم محمد نا لبق ملا وحید
الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد
و آله الطاهرین اما بعد این چند کلمه
ایست که ممکنست بن خلق الله حسین ابن حسن
بن علی در تحقیق اسلام و ایمان و واجبات
نماز و روزه بر سبیل اختصار موافق
فرموده مجتهد العصر والزمان مانی علامة
العلماء استادنا الاعظم و سید المعظم
و ملاذنا المکرم المؤید من عند الله